

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobce **H. s.r.o.**, IČ [REDACTED], se sídlem [REDACTED], zastoupeného JUDr. Jakubem Hájkem, advokátem se sídlem NH Partners, advokátní kancelář, s.r.o., Václavské náměstí 832/19, Praha 1, proti žalovanému **Odvolacímu finančnímu ředitelství**, Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2014, č. j. 22051/14/5000-14203-711217,

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 28. 8. 2014, č. j. 22051/14/5000-14203-711217, se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :**I. Žaloba**

Žalobce se žalobou podanou v zákonné lhůtě domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítnul jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 25. 2. 2014, č. j. 303303/14/2602-24802-505713. Tímto prvostupňovým rozhodnutím správce daně zastavil řízení o žádosti žalobce o změnu metody výběru odvodu z elektřiny ze slunečního záření (dále jen „odvod“) za odvodové období červenec 2012 podle § 106 odst. 1 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu.

Žalobce uváděl, že je vlastníkem a provozovatelem fotovoltaické elektrárny ve Svijanech o celkovém instalovaném výkonu 680 kWp a distributorovi ČEZ Distribuce a.s.

(dále také jen „plátce odvodu“) v měsíci červenci 2012 vyúčtoval výkupní cenu za elektřinu ze slunečního záření, ovšem tento distributor mu výkupní cenu neuhradil v plné výši, ale srazil z ní odvod podle § 7a a násl. zákona č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o podpoře“). Dále žalobce popisoval, že správce daně nevyhověl jeho stížnosti proti postupu plátce odvodu, a ani k žádosti žalobce nepovolil plátcí odvodu posečkání s úhradou odvodu ve smyslu § 157 odst. 1 daňového řádu, když řízení o jeho žádosti bylo zastaveno. Žalobce namítal, že změna metody odvodu by mu umožnila využít institutů podle daňového řádu, které mohou složit k maximálnímu zmírnění rdousícího efektu srážek odvodu, když tento postup doporučil nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11-2, podle kterého zjevně nelze vyloučit, že v individuálních případech dolehne právní úprava odvodu a zrušení daňových prázdin na výrobce jako likvidační (tzv. rdousící efekt), či zasáhne samotnou majetkovou podstatu výrobce v rozporu s čl. 11 Listiny základních práv a svobod. Následně se žalobce věnoval rozboru závěrů uvedeného nálezu Ústavního soudu a uvedl, že tento nálezy nebyl respektován.

Žalobce konstatoval, že v žádosti o změnu metody výběru odvodu i žádosti o posečkání s výběrem odvodu uváděl a také znaleckým oceněním znaleckého ústavu ■■■ a.s. prokázal tzv. rdousící efekt. Ten žalobce s odkazem na znalecké závěry podrobně soudu popisoval. Namítal, že správce daně ani žalovaný se však těmito skutečnostmi nezabývali a neposuzovali individuální rozměry případu a nezkoumali v jeho případě tzv. rdousící efekt. Opětovně se dovolával závěrů zmíněného nálezu Ústavního soudu a namítal, že i kdyby žalovaný shledal nedostatek procesní subjektivity na straně žalobce pro podání žádosti, kterou se žalobce dožadoval vedle povolení změny metody výběru odvodu též posečkání s úhradou odvodu, měl zavázat plátce odvodu ke změně metody srážení na metodu výběru a následně z úřední povinnosti povolit posečkání úhrady odvodu, neboť k takovému postupu jej zavázal Ústavní soud.

Postupem plátce odvodu, který neprovedl změnu metody výběru odvodu a se žádostí o posečkání odkázal žalobce na správce daně, dále postupem Specializovaného finančního úřadu, který řízení o změně metody výběru odvodu a žádosti o posečkání bezdůvodně zastavil, a žalovaného, který nevyhověl odvolacím námitkám, byl žalobci znemožněn přístup k institutu posečkání s výběrem odvodu jako nástroje ke zmírnění negativních majetkových dopadů výběru odvodu ve smyslu nálezu Ústavního soudu. Odepření přístupu k institutu posečkání s výběrem odvodu má ve svém důsledku negativní dopad na cashflow žalobce a v konečném důsledku představuje zásah do samotné majetkové podstaty žalobce, a tím i do jeho ústavně zaručených základních práv. Podle žalobce žalovaný a správce daně nepostupovali ústavně konformním způsobem, když v rozporu s nálezem Ústavního soudu odepřeli žalobci možnost změny metody odvodu a tím i přístup k institutu posečkání s výběrem odvodu.

V další části žaloby žalobce namítal nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, neboť ten do odůvodnění neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které jej k rozhodnutí vedly, a rezignoval na jakákoli skutková zjištění ohledně dopadů, resp. výběru odvodu na podnikání žalobce a nezabýval se tím, že v důsledku postupu plátce odvodu a správce daně byl zkrácen na možnosti využít posečkání úhrady odvodu. Žalobce se dovolával správního spisu žalovaného, rozhodnutí žalovaného ve věci stížnosti žalobce dle § 237 daňového řádu

a rozhodnutí orgánů finanční správy o žádosti o posečkání úhrady odvodu, dále spisu Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 59 Af 25/2013 a 59 Af 23/2013, a navrhoval provést důkaz svým výsledkem a znaleckým oceněním znaleckého ústavu ■■■ a.s.

Ze všech uvedených důvodů se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, jakož i správce daně a vrácení věci k dalšímu řízení a požadoval nahradit náklady řízení.

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný zdůraznil, že je to plátce odvodu, který může zvolit metodu, podle níž bude při odvádění solárního odvodu postupovat, a správce daně nemá žádnou pravomoc, jak zákonnou volbu omezit. Ze znění § 7g odst. 1 zákona o podpoře plyne povinnost plátce odvodu odvod vybrat, je přitom na něm, zda srážkou nebo výběrem (ex post). Proto správci daně nezbylo, než řízení o žádosti žalobce zastavit podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu. Žalovaný mohl posuzovat pouze to, zda byly splněny podmínky pro zastavení řízení, nebylo na místě se zabývat vlastními důvody žádosti žalobce. Následně se žalovaný dovolával závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyjádřených v usnesení ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013-57, který hodnotil možnosti koordinovaných postupů správce daně a poukázal přitom na ničím nelimitovanou zákonnou možnost plátců solárního odvodu zvolit si způsob vývěru odvodu od poplatníka. Žalovaný uzavřel tím, že jak správce daně, tak žalovaný postupovali v souladu se zákonem, a odmítnul žalobcovy námitky o protiústavním zásahu do jeho majetkové podstaty. Jeho rozhodnutí je přezkoumatelné, neboť z něj plyne, pro jaké skutečnosti a z jakých právních důvodů bylo řízení zastaveno, v takovém případě nebylo na místě zabývat se důsledky úhrady solárního odvodu na žalobce. Žalovaný navrhoval, aby soud podanou žalobu zamítnul a žalobci přiznal právo na náhradu nákladů řízení v paušální částce 300 Kč.

III. Replika žalobce

V replice k vyjádření žalovaného žalobce rozporoval závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, na které se žalovaný odvolával. Přijetí uvedených závěrů by dle žalobce ve svém důsledku znamenalo, že neexistuje procesní prostředek, který by umožňoval bránit se individuálním dopadům odvodu na konkrétního výrobce elektrické energie a výběr odvodu by tak byl nepřezkoumatelným. Žalobce trval na tom, že postup orgánů finanční správy byl protiústavní.

IV. Zjištění ze spisu

Skutkové okolnosti případu nejsou mezi účastníky sporné. Žalobce je výrobcem energie ze slunečního záření, kterou od něj vykupuje ČEZ Distribuce a.s., ten je plátcem odvodu. Žalobce se na plátce odvodu obrátil se žádostí o vysvětlení podle § 237 odst. 1 daňového řádu, současně ho požádal o změnu metody výběru odvodu a dal mu podnět k podání žádosti o posečkání s úhradou odvodu. Plátce odvodu jeho žádosti o změnu metody odvodu na metodu výběru nevyhověl. Následně žalobce žádost o změnu metody výběru odvodu adresoval správci daně, společně s návrhem na posečkání s úhradou odvodu. Také

podal stížnost podle § 237 odst. 3 daňového řádu na postup plátce odvodu ve vztahu ke sražení odvodu za předmětné odvodové období.

Správce daně shora specifikovaným rozhodnutími řízení o žádosti žalobce změnu metody výběru odvodu zastavil podle § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu. Odkázal na relevantní ustanovení zákona o podpoře, zejména na § 7g odst. 1 tohoto zákona, podle něhož je plátce odvodu povinen sražený nebo vybraný odvod ze základu odvodu, přičemž správce daně nemá pravomoc, aby plátcí odvodu nařídil, že má změnit metodu na vybírání odvodu od poplatníka odvodu. Žalobce jako poplatník odvodu není účastníkem daňového řízení ve věci odvodu ze slunečního záření, těmi jsou jen správce daně a plátce odvodu. Proto není na místě zabývat se změnou metody odvodu do individuální sféry poplatníka a řízení o žádosti bylo zastaveno.

Žalovaný pak odvolání žalobce proti rozhodnutí správce daně o zastavení řízení zamítnul žalobou napadeným rozhodnutím a prvostupňové rozhodnutí správce daně potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že poplatníkem odvodu je výrobce elektřiny, zatímco plátcem odvodu provozovatel přenosové soustavy nebo provozovatel regionální distribuční sítě, který je povinen srazit nebo vybrat odvod ze základu daně a odvod místně příslušnému finančnímu úřadu odvést do 25 dnů po skončení odvodového období a ve stejné lhůtě podat vyúčtování odvodu. Výpočet odvodu, jeho sražení a odvedení jsou povinností plátce. Pokud správce daně zjistí nesplnění těchto povinností, stanoví daň plátcí k přímé úhradě. Primární procesní subjektivitou je vybaven plátce odvodu, nikoli jeho poplatník, který může pouze strpět sražení odvodu, či jeho výběr ze strany plátce. Jediným procesním postupem, který může poplatník v souvislosti s daní vybíranou srážkou využít, je stížnost na postup plátce daně podle § 237 daňového řádu. Žalovaný dále zmínil různou povahu možných forem hrazení odvodu. Následně zdůraznil vázanost správce daně zákonem při výkonu státní moci, a proto nestanovil-li zákon správci daně možnost uložit plátcí odvodu, aby místo metody srážky odvodu použil metodu výběru odvodu. Plátce odvodu je soukromá osoba, která má odpovědnost za řádné odvedení sražené či vybrané daně, v případě nesplnění povinnosti je mu daň předepsána k přímé úhradě, nelze jej tedy proti jeho vůli nutit bez opory v zákoně, aby se stal závislým na řádném hrazení vybíraného odvodu od poplatníka solárního odvodu. Na to upozornilo Ministerstvo financí Ústavní soud ve svém stanovisku, kde sice připouští, že v případě výběru odvodu může jeho plátce požádat z důvodů nastalých u poplatníka o posečkání, ale zároveň poukázalo na to, že plátce odvodu není ve způsobu výběru nijak omezen, což vyplývá z čl. 89 nálezu Pl. ÚS 17/11. Proto správce daně postupoval v souladu s § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu, když řízení o žádostech zastavil, neboť správce daně nemá pravomoc nařídít plátcí odvodu změnu metody výběru solárního odvodu. Protože byly dány důvody k zastavení řízení, správce daně se nezabýval důvody uvedenými žalobcem v jeho žádosti, neboť taková úvaha by byla základem meritorního rozhodnutí věci. Žalovaný odmítl odvolací námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správce daně.

V. Posouzení věci soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí a řízení jeho vydání předcházející v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných

žalobních bodů v souladu s dispoziční zásadou, kterou je správní soudnictví ovládáno, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s., a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Předmětem soudního přezkumu jsou rozhodnutí o zastavení řízení o žalobcových žádostech o změnu metody odvodu solárního odvodu na metodu výběru s odkazem na ustanovení § 7g odst. 1 zákona o podpoře. Podle uvedeného ustanovení platí, že *plátce odvodu je povinen srazit nebo vybrat odvod ze základu odvodu*. Podle odst. 2 uvedeného ustanovení *plátce odvodu je povinen odvést odvod ze základu odvodu do 25 dnů po skončení odvodového období; ve stejné lhůtě je povinen podat vyúčtování odvodu*. V případě, že plátce odvodu shora uvedenou povinnost nesplní, je podle § 233 odst. 2 daňového řádu *povinen daň vybíranou srážkou odvést bezodkladně poté, co zjistil své pochybení*. A dle § 233 odst. 3 daňového řádu platí, *zjistí-li správce daně, že plátce daně nesplnil svoji povinnost a v důsledku toho není daň vybíraná srážkou uhrazena, stanoví ji plátcům daně k přímé úhradě*.

Podstatou celé žalobní argumentace je protiústavnost postupu orgánů finanční správy z důvodu porušení žalobcových ústavních práv, pokud se správce daně a žalovaný v řízení o jeho žádostech o změnu metody odvádění solárního odvodu nezabývaly tzv. rdousícím efektem odvodu a svým přístupem znemožnily, aby žalobce v souladu s nálezem Ústavního soudu ze dne 15. 5. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 17/11, využil po změně způsobu odvádění solárního odvodu institutu posečkání a odvrátil tak negativní důsledky odvodu do svých majetkových práv.

Soud předesílá, že obdobnými námitkami se zabýval již ve svém rozsudku ze dne 6. 1. 2015, č. j. 59 Af 29/2014 - 121, jehož závěry aproboval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 2. 2015, č. j. 4 Afs 7/2015 - 38, a nemá proto důvod se od svých závěrů odchýlit ani v projednávaném případě.

Žalobce byl poplatníkem odvodu z energie ze slunečního záření v odvodovém období červenec 2012 dle § 7a zákona o podpoře, ve znění zákona č. 402/2010 Sb., účinného do 31. 12. 2012. Otázkou souladu právní úpravy odvodu z elektřiny ze slunečního záření s ústavním pořádkem se podrobně zabýval Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 17/11 ze dne 15. 5. 2012, www.usoud.cz, na který soud v plném rozsahu odkazuje a jehož se ostatně i žalobce dovolával. Ústavní soud v cit. nálezu nevyhověl návrhu skupiny senátorů na zrušení části zákona o podpoře upravující odvod a dospěl k ústavnosti této právní úpravy. Na závěr zmíněného nálezu dodal, že *„při abstraktním přezkumu ústavnosti není schopen objektivně prokázat nebo hypoteticky vymodelovat všechny myslitelné situace, které napadená ustanovení v individuálním případě mohou vyvolat. Předmětem posouzení tedy nyní nemohou být ani specifické případy jednotlivých výrobců, u nichž s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem, s přihlédnutím k míře podnikatelského a ekonomického rizika může Ústavní soud své posouzení upřesnit v budoucnu.“* Podle Ústavního soudu totiž zjevně *„nelze vyloučit, že v individuálních případech dolehne některé z napadených ustanovení na výrobce jako likvidační („rdousící efekt“) či zasahující samotnou majetkovou podstatu výrobce v rozporu s čl. 11 Listiny – tedy protiústavně. Zde bude nutno hodnotit jak dodržení garancí ve smyslu § 6 odst. 1 zákona č. 180/2005 Sb. v jejich dlouhodobém (patnáctiletém) trvání, tak okamžité (průběžné) účinky napadených ustanovení, aby byl v takovém výjimečném případě vzniklý*

nárok ochráněn.“ Pro takové specifické případy pak zavázal obecné soudy „*udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité*“ (bod [88] nálezu).

Následně byla řešena otázka, jak vyložit uvedený příkaz Ústavního soudu, aby obecné soudy udělaly „*vše pro spravedlivé řešení*“ (viz. již zmíněný bod [88] nálezu), tj. v jakém řízení má být hodnocena ústavnost aplikace solárního odvodu v konkrétních případech. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 17. 12. 2013, č. j. 1 Afs 76/2013-57, publ. ve Sb. NSS 3 000/2014, dostup. též na www.nssoud.cz, dovodil, že institut stížnosti na postup plátce daně není za stávající právní úpravy nástrojem, který by umožnil správci daně posuzovat věc s přihlédnutím ke konkrétním skutkovým okolnostem a v odůvodněných případech poskytl poplatníkovi efektivní ochranu. Rozšířený senát konstatoval, že stížnost dle § 237 daňového řádu představuje specifický prostředek obrany poplatníka vůči plátcovi daně při uplatňování srážkové daně. Jedná se o ochranu před nezákonným postupem plátce, o nástroj určený pro „řešení sporu mezi plátcem a poplatníkem“, který slouží zejména k tomu, aby byl postup plátce podroben kontrole státní moci a poplatník byl před případným nezákonným postupem plátce prostřednictvím konečného rozhodnutí správce daně ochráněn. Dle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu by bylo absurdní klást na plátce povinnost, nota bene bez jakékoliv psané právní úpravy, aby sám posuzoval likvidační účinky solárního odvodu na poplatníka.

I kdyby se tento institut aplikoval na solární odvod pouze přiměřeně a žádost o vysvětlení adresovaná plátcovi byla jen jakýmsi formálním krokem pro následné uplatnění stížnosti u správce daně, umožňuje § 237 odst. 3 daňového řádu správci daně přezkoumat postup plátce pouze z hlediska zákonnosti, tj. zda plátce při srážce solárního odvodu postupoval v souladu se zákonem o podpoře. Tento zákon kromě osvobození malých výrobců nepřipouští žádné výjimky, na základě kterých by byl plátce odvodu své zákonné povinnosti zproštěn, jinými slovy neobsahuje žádný zvláštní mechanismus, jenž umožní individuální přístup k výrobcům. V této fázi nalézacího řízení tedy nemá správce daně zákonnou možnost provádět správní úvahu, na jejímž základě by mohl v konkrétním případě modifikovat výši solárního odvodu. Podle rozšířeného senátu by tak bylo z ústavního hlediska a s ohledem na požadavky dělby moci přinejmenším problematické, aby neexistenci psané právní úpravy nahradila bez dalšího moc soudní.

Nejvyšší správní soud dále vycházel ze závěrů stanoviska Ministerstva financí, jež bylo vyžádáno Ústavním soudem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 17/11, a konstatoval, že:

[42] *Dle stanoviska Ministerstva financí, vyžádaného Ústavním soudem ve věci sp. zn. Pl. ÚS 17/11, umožňuje individuální posouzení dopadů solárního odvodu například institut posečkání podle § 156 a násl. daňového řádu, i když pouze na případy, kdy plátce odvodu namísto srážky uplatní možnost odvod od poplatníka vybrat.*

[43] *V souladu s § 156 daňového řádu může za splnění zákonem stanovených podmínek správce daně na žádost daňového subjektu nebo z moci úřední povolit posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky. Způsob zdanění, dle kterého je daňová povinnost sražena poplatníkovi již při výplatě peněz, posečkání úhrady daně či její rozložení do splátek z povahy věci neumožňuje.*

[44] *Argumentace Ministerstva financí týkající se uplatnění metody výběru a na tuto argumentaci navazující povinnost správce daně vytvořit koordinované praktické postupy směřující v odůvodněných případech k odvodu výběrem, nikoliv srážkou, je beze změny zákona nerealizovatelná. Dává-li zákon o podpoře plátců na výběr, zda solární odvod srazí,*

[45] *či vybere, pak je nemyslitelné, aby byl plátcem, pod jehož majetkovou odpovědností je solární odvod do státního rozpočtu odváděn, nad rámec zákona nucen místo metody srážky zvolit metodu výběru. Metoda vybrání se od srážky odlišuje tím, že k vybrání dochází nezávisle*

[46] *na výplatě výkupní ceny nebo zeleného bonusu, tedy ex post. Pokud by plátcem vyplatili výrobci elektriny ze slunečního záření celou výkupní cenu, byli by beze změny zákona stále odpovědní za řádný a včasný odvod solárního odvodu do státního rozpočtu a de facto závislí na platební disciplíně jednotlivých výrobců.*

[47] *Posečkání úhrady solárního odvodu či jeho rozložení na splátky tak není bez souhlasu plátcem za stávající zákonné úpravy možné.“*

Východiskem pro právě cit. závěry Nejvyššího správního soudu byly okolnosti zmiňované v nálezu Ústavního soudu. Také Ústavní soud v bodu [89] nálezu výslovně rozlišil případy, kdy je odvod plátcem odvodu srážen od případů jeho výběru, přičemž vycházejí z vyžádaného stanoviska Ministerstva financí, pouze pro metodu výběru odvodu zmínil Ústavní soud možnost zohlednit důvody uvedené v § 156 odst. 1 písm. a) a c) daňového řádu na straně poplatníka s tím, že takové důvody na straně poplatníka uvede v žádosti o posečkání plátcem odvodu.

V návaznosti na uvedenou právní argumentaci je třeba zdůraznit, že způsob stanovení a výběru solárního odvodu je postaven na principu srážkové daně a majetková odpovědnost za vývěr a odvedení je plně na plátcem odvodu. Ten je ve smyslu § 7g odst. 1 zákona o podpoře odvod srazit nebo vybrat, a to pod svou majetkovou odpovědností, neboť neučiní-li tak a odvod nesrazí nebo nevybere ve správné výši nebo ve stanovené lhůtě, je to právě tento subjekt, nikoli poplatník odvodu, komu správce daně stanoví odvod k přímé úhradě včetně uložení sankce jakou je úrok, případně penále. Cit. ustanovení zákona o podpoře ponechává způsob odvedení solárního odvodu zcela na plátcem odvodu, který buď odvod srazí, tj. srazí před uhrazením celé účtované výkupní ceny, nebo vybere, tj. odvod vybere od poplatníka nezávisle na výplatě výkupní ceny (nebo zeleného bonusu), obvykle tedy ex post. Zákon o podpoře ani daňový řád nedává správci daně žádnou pravomoc uložit plátcem odvodu povinnost odvod nikoli srážet, ale vybírat, ani jej jinak koordinovanými postupy donutit ke změně metody odvádění solárního odvodu dle žádosti poplatníka odvodu. Pokud by tak správce daně učinil a bez výslovného zákonného zmocnění takovou povinností plátcem odvodu, který je osobou soukromého práva a solární odvod odvádí pod vlastní majetkovou odpovědností, uložil, představovalo by výkon státní moci v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 odst. 3 Ústavy, jak správně uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí.

Lze tedy uzavřít, že k žádostem žalobce, který je poplatníkem solárního odvodu, nikoli jeho plátcem, nebyl správce daně zákonem zmocněn o změně metody ze srážení na výběr

odvodu rozhodnout. Podané žádosti lze posoudit jako právně nepřipustné, neboť pro jejich pozitivní vyřízení není vůbec zákonná opora (srov. Daňový řád, komentář, I. díl, autorů Baxa, Dráb, Kaniová, Lavický, Schillerová, Šimek, Žiškova, str. 652) a správce daně řízení o nich zastavil v souladu s § 106 odst. 1 písm. b) daňového řádu. V případě, že žádost žalobce nebylo možno v řízení meritorně projednat, orgány finanční správy nepochybily, pokud se nezabývaly tzv. rdousícím efektem a neprováděly dokazování znaleckým oceněním za tímto účelem předloženým žalobcem. Rozhodnutí žalovaného pak není z namítaného důvodu nepřezkoumatelné.

Předmětem soudního přezkumu pak bylo jediné posoudit, zda byly zákonné podmínky pro zastavení řízení naplněny, nikoli se věcně zabývat konkrétními dopady solárního odvodu za červenec 2012 do majetkové sféry žalobce. Z uvedeného důvodu soud nevyhověl návrhům žalobce na provedení dokazování znaleckými oceněními RSM TACOMA a.s. a vlastním výsledkem, jež měly tzv. rdousící efekt prokázat, neboť tyto důkazy byly pro účely soudního přezkumu nadbytečné.

V probíhajícím řízení pak není soud oprávněn zabývat se zákonností postupů správce daně a žalovaného v řízeních o stížnosti žalobce podle § 237 odst. 3 daňového řádu a o žádosti o posečkání s úhradou odvodu. Ty byly podrobeny soudní kontrole k samostatně podaným žalobám.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Ve věci soud rozhodoval, aniž nařídil ústní jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., když oba účastníci s tímto postupem vyslovili souhlas.

Obiter dictum soud dodává, že do budoucna nelze vyloučit změnu postoje plátce odvodu, který může s ohledem na žalobcovy argumenty přistoupit ke změně způsobu odvádění solárního odvodu a zvolit metodu výběru odvodu a postupovat dále podle § 156 odst. 1 daňového řádu. Případně za tohoto stavu může povolit posečkání správce daně *ex offio*.

Soud rovněž poukazuje na „Řešení možných individuálních likvidačních účinků odvodu z elektřiny ze slunečního záření“, avizované orgány finanční správy (<http://www.financnisprava.cz/cs/dane-a-pojistne/novinky/2014/reseni-moznych-individualnich-likvidacni-5347>), které poukazuje na možnost výrobce elektřiny ze slunečního záření jako poplatníka požádat o posečkání úhrady jiné daně nebo jejího příslušenství, u kterých jim povinnost úhrady vzniká (např. daně z přidané hodnoty), neboť „pro uplatnění institutu je rozhodující komplexní situace daňového subjektu“.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl úspěch žalovaný správní orgán, kterému však náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Soud je přesvědčen, že do běžné činnosti správních orgánů patří i obrana jejich rozhodnutí před soudem. Zatímco žalobce může být v oboru, jehož se napadené rozhodnutí dotýká naprostým laikem a právní pomoc pro něho může být nezbytná, správní orgán je vždy specialistou v daném odvětví, neboť je to

náplní jeho činnosti a měl by být schopen snést veškeré argumenty k obhajobě svých rozhodnutí. Soud nepřiznal ani žalovaným požadovanou paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč dle ustanovení § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“), neboť má za to, že závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, nelze vztahovat na žalovaného, neboť ho nelze považovat za běžného účastníka řízení. V daném případě se ze strany žalovaného jednalo o výkon státní správy a jeho úkony nikterak nevybočovaly nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Ústavní soud v citovaném nálezu prováděl interpretaci ustanovení § 137 občanského soudního řádu v tehdy účinném znění, nikoliv interpretaci soudního řádu správního. Řada argumentů nadnesených Ústavním soudem není pro oblast správního soudnictví využitelná. Soud tedy uzavírá, že uvedený nálezh Ústavního soudu nezakládá právo správního orgánu na paušální náhradu hotových výdajů podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Z výše uvedených důvodů proto soud žalovanému náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 19. listopadu 2015

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu